

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Intemperantiam ab hominibus puniendam, ne à Deo puniatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

vitium animaduertit diuinus iudex, & in ea femina, quæ mundi illecebris, quæ nuptijs, quæ titulis & honoribus auitis spretis, ceteroqui ei seruebat: quo modo gulæ peccatum plectet in illis, qui degulato patrimonio, semper in popinis, numquã in templis versantur? Pergit Beda. *Similiter alia puella nomine Barafrudis, cum diu in supradicto cœnobio conuersaretur, & nequaquam regularis disciplina omni conatu intenderet præcepta seruare, misit diabolus in mentem transgressione correptã, ut quæ potuisset furto rapere, occultè cõederet: qua cum diu hac transgressione animam macularet, dedit justam ultionem de ea arbiter justus. Corripitur enim repente ignitis febribus, ac inter incendia clamare cœpit, va mihi, va mihi. Et post has voces ita sopita jacuit, ut mortua ab omnibm crederetur: cumq; post multum horarum spatium anhelaret, febris ab igne vexata, clamare cœpit: veniat mater, veniat mater. Concito ergo gradu, qua audierant, matrem monasterij beatam Burgundoseram vocant: qua cum venisset, agræ, qua jacebat, tota intentione cordis facinorum suorum conjecturam per confessionem pandit. Omnes verò astantes, cum iam finem vitæ expectarent, subito illa diuina miseratione conualescens, melius habere cœpit, & ita paulatim subtrahita periculo mortis, beatam vitam postea duxit.*

Ad hunc modum menti & virtuti restituta puella, est etiam restituta sanitati. Quem modum in priuatis castigandis, eum etiam rectè seruat in publicis DEVS. Si emendantur, gladium in vaginam reponit; si obstinatè pergunt peccare, nouit pœnam intendere. Quando enim vitia pudorem, leges, magistratus vincunt, dicuntur completæ iniquitates, & in fastigio supremo stantes publicis cladibus, atque etiam tota sæpe regnorum euerfione puniuntur. Quid enim, si adest hostis, vastantur agri, fumant incendijs pagi; audiuntur è vicino tympana & tormenta hostilia; & in nostris vrbibus gliscit intemperantia, immò in nostris castris non acies, sed conuiuia instruantur? ut hostis superueniens eibat, quod tu amicis tuis propincauisti? Nemo queratur; tantum moneo nocentes. Scio & domi & belli abstemios reperiri, sed paucos. Nemo miretur, opes instrumenta luxuriæ tam malè ventibus auferri. Nemo doleat innocentibus non dari malè forsitan vsuris. Bene abeunt fortunæ, quæ malè vitij seruebant.

Bonam concipere spem audebunt viri fideles, & publici commo-
di amantes, si eò deducta fuerit disciplina, vt non modò Concio-
natores temulentiam è cathedris detestentur, Magistrarus decli-
nent, Principes legum seueritate terreat, pœnis persequantur;
Episcopi in clerum canonum vigorem exerceant; sed in vsu
quoque reuocetur temperantia, & ametur; ne metu supplicij,
sed amore virtutis recta agantur. Rectè Anacharsis dicere sole-
bat, *Quicumq; sobrius fieri vult, turpes ebriorum mores intueatur.*

X.
Senec. ep. 8, 3. *Quare ebrij mores non sine causa tam exactè depinxit.*
Philosophus illis verbis: *Satius est, apertè accusare ebrietatem, &
vitia eius exponere, qua etiam tolerabilis homo vitauerit, nedum per-
fectus & sapiens, cui satis est sicim extinguere: qui etiam, si quando or-
ta est hilaritas, alienà causà producta longius, tamen citra ebrietatem
resistit. Nam de illo videbimus, an sapientis animus nimio vino turbe-
tur, & faciat ebrys solita. Interim, si hoc colligere vis, virum bonum
non debere ebrium fieri, cur syllogismis agis? dic quàm turpe sit, plus
sibi ingerere, quàm capiat, & stomachi sui non esse mensuram: quàm
multa ebrij faciant, quibus sobrij erubescant: nihil aliud esse ebrietatem,
quàm voluntariam insaniam. Extende in plures dies illum ebrij ha-
bitum: numquid de furore dubitabis? nunc quoq; non est minor, sed
breuior. Refer Alexandri Macedonis exemplum, qui Clitum cha-
rissimum sibi ac fidelissimum inter epulas transfodit, & intellecto faci-
nere, mori voluit, certè debuit. Omne vitium ebrietas, & incendit, &
detegit: obstantem malis conatibus verecundiam remouet. Plures enim
pudore peccandi, quàm bona voluntate, prohibitis abstinent. Ubi posse-
dit animum nimia vis vini, quidquid mali latebat, emergit. Non facit
ebrietas vitia, sed protrahit. tunc libidosus ne cubiculum quidem ex-
spectat, sed cupiditatibus suis quantum petierint, sine dilatione permit-
tit: tunc impudicus morbum profitetur, ac publicat: tunc petulans non
linguam, non manum cõtinet. crescit insolenti superbia, crudelitas sano,
malignitas linido: omne vitium detegitur, & prodit. Adyce illam igno-
rantiam sui, dubia, & parum explanata verba, incertos oculos, gradum
errantem, vertiginem capitis, tecta ipsa mobilia, velut aliquo turbine
circumagente totam domum: stomachi tormenta, cùm effervescit
merum, ac viscera ipsa distendit. Tunc tamen vtrumq; tolerabile est,
dum illi vis sua est, quid, cùm somno vitiatur, & qua ebrietas fuit, cru-
ditas*